

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 390)

Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/625)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/01-623/06497

11.10.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 29.9.1993 tarihinde kararlaştırılan "Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Adaletteki gecikmenin adaletsizliği doğurduğu bilinen bir gerçektir. Yargı kararındaki gecikme, idare hukuku alanında, kişilerin karşılanamaz zararları yanında zaman zaman kamu hizmeti- nin durmasına, gecikmesine veya malî yükün artmasına neden olmaktadır.

Günümüzde, Danıştay'da yaklaşık birbuçuk yılda bir dosya karara bağlanabilmektedir. Bu sürenin çok olduğuna kuşku yoktur. İdarî yargı alanında davalar, nüfus artışına ve kentleşme oranına bağlı olarak her yıl daha da artmaktadır. Danıştay'ın artan bu iş yükünü ivedilikle sonuçlandırabilmesi için, en az iki yeni daire kurulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Daha önce onbeş daireden oluşan Danıştay, 2575 sayılı Kanun ile on daireye indirilmiştir. Ayrıca alt dereceli idare ve vergi mahkemelerinin kurulması, dava açma hakkına sahip olanlara sağladığı kolaylık yönünden idarî uyumsuzlukların eksilmesine değil, artmasına neden olmuştur. Bu durum karşısında Danıştay'da iki yeni daire kurulması zorunlu görülmüştür.

Danıştay'daki dairelerin çoğaltılmasının, bu yeni dairelerle ilgili kadroların ihdas edilmesi zarureti de beraberinde getireceği açıktır. Bu nedenle, anılan kurum bünyesinde yeni kadroların oluşturulması gerekmiştir.

Danıştay'da Başkan, iki başkanvekili, Başsavcı ve on daire başkanı hariç ellidokuz olan üye kadrosu ile birlikte yüksek hakim kadrosu yetmişüçtür. İki kadro artırılmak suretiyle üye sayısı altmışbire çıkarılmaktadır. Bunlardan birisi Danıştay Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca Genel Sekreter olarak görevlendirileceğinden oniki daireden herbirine beş üye düşecektir. Bu durumda her dairede, üyelerden birinin hastalık veya izin gibi özrünlün çıkması halinde kurul halinde çalışmanın aksatılmadan sürdürülmesi, diğer zamanlarda da üyelerin sıra ile kurul dışı kalarak gerekli incelemeler veya bilimsel araştırmalar yapmalarını sağlamak üzere birer yedek üye bulundurulmasının yararlı ve zorunlu olacağı düşünülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Danıştay'ın dava dairelerinin sayısı sekizden ona yükseltilmekte ve Danıştay'ın iki idarî daire de dahil olmak üzere toplam oniki daireden oluşacağı belirtilmektedir.

Madde 2. — Madde ile, 17 nci maddenin (3) numaralı fıkrası değiştirilerek toplanma ve görüşme yeter sayısı onyediden ondokuza çıkarılmaktadır.

Madde 3. — Danıştay Kanununa iki madde eklenmek suretiyle yeni kurulan onbirinci ve onikinci dairelerin görevleri belirtilmektedir.

Madde 4. — Yeni kurulan daireler için bazı kadrolar ihdas edilmektedir.

Madde 5. — Yürürlük maddesidir.

Madde 6. — Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/625

Karar No.: 2

3.11.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 3.11.1993 tarihli ve 2 sayılı birleşiminde, Adalet Bakanlığı ve Danıştay Başkanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Cemal Şahin
Çorum
Kâtip
Ali Rıza Gönül
Aydın
Üye
Mehmet Özkaya
Gaziantep
(İmzada bulunamadı)
Üye
H. Orhan Ergüder
İstanbul
Üye
Hasan Afşar
Konya
Üye
C. Sadık Keseroğlu
Sinop

Sözcü
Cemal Özbilen
Kırklareli
Üye
Cemalettin Gürbüz
Amasya
Üye
Cavit Kavak
İstanbul
Üye
Murat Başesgioğlu
Kastamonu
(İmzada bulunamadı)
Üye
H. Cavit Erdemir
Kütahya
Üye
Fethullah Erbaş
Van
(İmzada bulunamadı)

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/625

Karar No.: 8

26.11.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 11.10.1993 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve önhavalesi gereği Adalet Komisyonunda görüşüldükten sonra 18.10.1993 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 25.11.1993 tarihinde yaptığı 22 nci birleşimde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe başkanlığında Maliye Bakanlığı, Danıştay Başkanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, daha önce onbeş daireden oluşan Danıştay 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Kanunla on daireye indirilmiştir. Ancak, alt dereceli idare ve vergi mahkemelerinin kurulması ve dava açma hakkına sahip olanlar ile diğer idarî uyumsuzlukların artması dikkate alınrsa, yeni dairelerin kurulması hususu bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Adaletteki gecikmenin adaletsizliği doğurduğu bilinen bir gerçektir. Yargı kararındaki gecikme, idare hukuku alanında, kişilerin karşılanamaz zararları yanında zaman zaman kamu hizmetlerinin durmasına, gecikmesine veya malî yükün artmasına neden olmaktadır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; Günümüzde Danıştay'da yaklaşık birbuçuk yılda bir dosyanın karara bağlanabildiği, bu sürenin çok olduğuna kuşku olmadığı, ancak idarî yargı alanında davaların, nüfus artışına ve kentleşme oranına bağlı olarak her yıl daha da arttığı, Danıştay'ın artan bu iş yükünü ivedilikle sonuçlandırabilmesi için, en az iki yeni daire kurulmasına ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır.

Tasarı ile, Danıştay'da iki yeni daire kurulması öngörülmekte ve kurulacak olan onbirinci ve onikinci dairelerin yapacakları görevler ile bu yeni dairelerle ilgili kadro ihdasına dair düzenlemeler yapılmaktadır.

Yapılan görüşmeler sonucunda tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Adalet Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Adalet Komisyonu metninin;

- 4 üncü maddesi, ekli 2 sayılı listeye, artan daire sayısına göre, tetkik hâkimi kadrosuna olduğu gibi savcı ve hâkim kadrosuna da gereksinim bulunduğu görüşünden hareketle, 2 adet savcı ve 2 adet hâkim kadrosu eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 1, 2 ve 3 üncü maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 5 ve 6 ncı maddeleri ise aynen,

kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun

Başkanvekili
Mehmet Dönen
Hatay

Sözcü
Yılmaz Ovalı
Bursa
Üye
Veli Andaç Durak
Adana
Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Üye
M. Nedim Budak
Ankara
Üye
Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir
Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
(İmzada bulunamadı)
Üye
Neyfel Şahin
Çanakkale
Üye
Muharrem Şemsek
Çorum
Üye
Abdullah Aykon Doğan
Isparta
Üye
Selçuk Marıflı
İstanbul
Üye
Algan Hacaloğlu
İstanbul
Üye
Nurhan Tekinel
Kastamonu
Üye
Abdullah Gül
Kayseri

Kâtip
Hayri Doğan
Antalya
Üye
Timurçin Savaş
Adana
Üye
Bilal Güngör
Ankara
Üye
Süleyman Hatinoğlu
Artvin
Üye
Bahattin Şeker
Bilecik
Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
A. Adnan Türkoğlu
Çorum
Üye
Mehmet Gözlükaya
Denizli
Üye
Nami Çağan
İstanbul
Üye
Güneş Taner
İstanbul
Üye
Mehmet Alp
Kars
Üye
Osman Develioğlu
Kayseri
Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Müstafa Yılmaz
Malatya

Üye
Nevzat Özer
Muğla

Üye
Yaşar Topçu
Sinop

Üye
Koray Aydın
Trabzon

Üye
Mustafa Ünal
Konya
(İmzada bulunamadı)

Üye
Münir Doğan Ölmeztoprak
Malatya

Üye
Doğan Baran
Niğde

Üye
Hasan Peker
Tekirdağ
(İmzada bulunamadı)

Üye
Vahdet Sinan Yerlikaya
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Danıştay, onu dava ve ikisi de idarî olmak üzere oniki daireden oluşur."

MADDE 2. — 2575 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Bu kurulların toplanma ve görüşme yeter sayısı ondokuzdur. Toplantıda hazır bulunanlar çift sayıda olursa en kıdemsiz üye kurula katılmaz."

MADDE 3. — 2575 sayılı Kanuna 34 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Onbirinci dairenin görevleri

MADDE 34/A. — Onbirinci daire katma değer vergisine ilişkin davaları çözümler."

"Onikinci dairenin görevleri

MADDE 34/B. — Onikinci daire kamu görevlilerine ilişkin davaları çözümler."

MADDE 4. — Danıştay Başkanlığı teşkilatında kullanılmak üzere ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eki (I) ve (II) sayılı cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiştir.

**ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun
Hükmünde Kararnameye Bağlı
Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına
İlişkin Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun
Hükmünde Kararnameye Bağlı
Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına
İlişkin Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Adalet Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Adalet Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Adalet Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Adalet Komisyonu metninin 4 üncü maddesi ekli (2) sayılı listede yapılan değişiklikle kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. T. Çiller

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

M. Karayalçın

Devlet Bakanı

Y. Aktuna

Devlet Bakanı

İ. Tez

Devlet Bakanı

T. Akyol

Devlet Bakanı

N. Kurt

Devlet Bakanı

C. Erhan

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

Ş. Erdem

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı V.

İ. Tez

Millî Eğitim Bakanı

N. Menteşe

Sağlık Bakanı

R. Serdaroğlu

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

R. Şahin

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

H. Ekinci

Devlet Bakanı V.

A. Şanal

Devlet Bakanı

M. Gölhan

Devlet Bakanı

B. S. Daçe

Devlet Bakanı

G. Müftüoğlu

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. Çiloğlu

Devlet Bakanı

A. Şanal

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

M. Gazioğlu

Maliye Bakanı

İ. Atilla

Bay. ve İskân Bakanı V.

M. Kahraman

Ulaştırma Bakanı

M. Köstepen

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

V. Atasoy

Turizm Bakanı

A. Ateş

Çevre Bakanı

R. Akçalı

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. — Adalet Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Adalet Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKİLİ LİSTELER

(I) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

(I) SAYILI CETVEL

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Kadro derecesi	Kadro adedi	Toplam
GİH	Yazı İşleri Müdürü	3	1	1
GİH	Yazı İşleri Müdürü	5	2	2
GİH	Şef	6	3	3
GİH	Zabıt Kâtibi	12	8	8
GİH	Şoför	12	2	2
YHS	Hizmetli	13	8	8

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

(II) SAYILI CETVEL
İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Kadro derecesi	Kadro adedi	Toplam
HS	Daire Başkanı	1	2	2
HS	Üye	1	2	2
HS	Tetkik Hâkimi	5	6	6
HS	Tetkik Hâkimi	6	4	4

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METNE EKLİ LİSTELER

Hükümetin teklif ettiği metne ekli listeler Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNCA KABUL EDİLEN LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

Adalet Komisyonu metnine ekli (1) sayılı liste aynen kabul edilmiştir.

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

(II) SAYILI CETVEL
İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Kadro derecesi	Kadro adedi	Toplam
HS	Daire Başkanı	1	2	2
HS	Üye	1	4	4
HS	Savcı	5	2	2
HS	Tetkik Hâkimi	5	6	6
HS	Tetkik Hâkimi	6	4	4

